

COMPLETĂRI LA STUDIUL SPECIILOR DE STEJAR DIN R.P.R.

Ing. S. Paşcovschi

De curând s'a publicat în revista „Studii” o lucrare cuprinzătoare asupra acestui subiect, datorită Prof. C. Georegescu și I. Morariu (5).

Sunt enumerate în ea 9 specii spontane, 10 combinații hibride interspecifiche spontane și 13 specii cultivate. Autorul articolului de față se crede îndreptățit de a face oarecare completări la această listă. Trebuie subliniat, însă, că nici cu aceste adăogiri chestiunea nu este epuizată, mai ales în ce privește speciile exotice din culturi. Se mai găsesc la noi, în diferite parcuri și grădini, câteva specii streine, care n'au putut fi identificate până acum (mai ales din cauza lipsei fructelor, absolut necesare pentru deosebirea speciilor apropiate). Inregistrarea tuturor speciilor din culturi prezintă un interes practic deosebit. Într'adevăr printre ele se găsesc unele specii foarte valoroase pentru producție; acest lucru se poate vedea chiar din expunerea de mai jos.

Mai jos sunt arătate întâiu speciile exotice, necitate în lucrarea menționată.

Subgenul *Erythrobalanus* Spach.

Secția *Phellos* Loud.

Quercus Phellos L.

Arbore înalt până la 27 m (în patrie). Lujeri foarte subțiri, bruni-roșcați, glabri. Frunze lanceolate, îngustate la fel spre ambele capete, lungi de 7...10 cm, late de 1,2...2,5 cm, pe margini întregi sau slab-ondulate, la vârf lung mucronate, pieloose, verzi-deschise și glabre deasupra, mai deschise și glabrescente dedesubt (cel mult cu smocuri de peri în unghiurile nervurilor); pețiole subțiri, glabri, de 4...8 m/m. Fructe cu maturația bisanuală; ghinda globuloasă, galbenă-brunie, cu puf albicios, lungă de cca 8 m/m și groasă de cca 10 m/m, pe $\frac{1}{4}$ ascunsă în cupa turtită, sesilă sau scurt-pedunculată, roșie-brunie deschisă, cu solzi ovali și rotunjiți, strâns lipiți.

În general seamănă cu *Q. imbricaria* Michx., mai cunoscut la noi, dar se poate deosebi ușor prin lujeri mai subțiri și frunze mult mai mici (în special mai înguste), asemănătoare cu cele de salcie.

Originalar din America de N. Cultivat în parcul dela Neudorf, jud. Timiș Torontal.

Subgenul *Lepidobalanus* (Endl.) Oerst.

Secția *Prinus* Loud.

Quercus bicolor Willd. (= *Q. platanoides* Sudw).

Arbore, înalt în patrie până la 30 m. Caracteristic este coronamentul din crengi groase și întortochiate, a căror scoarță se exfoliază în plăci, ca la platan. Lujeri la început verzi și păroși, apoi roșii-bruni și glabri. Frunze alungit-ovovate, pieltoase și tari, lungi de 12,5...17,5 cm, late de 7,5...12,5 cm, de fiecare parte cu 4...6 lobi sau dinți mari, rotunjiți și terminați deobicei într'un mic mucron; vârful lat-triunghiular, baza cuneată ori ușor rotunjită; nervuri cca 10 perechi, unele intercalare; pagina superioară a frunzei verde-închisă și glabră, cea inferioară albă sau cenușie-verzuie, dens-tomentoasă; pețoli de 8...15 m/m, rar-păroși. Fructe deobicei în perechi, pe un peduncul de 2,5...9 cm lungime, tomentos; ghinda lungă de 2...3 cm, ovoidă, ascuțită la vârf, brună-deschisă, pe $\frac{1}{3}$ închisă într'o cupă tomentoasă, uneori sgrăbunțoasă către bază, cu solzii ovați și acuți, ale căror vârful înguste pot fi depărtate și răsucite.

Originar din America de N. Cultivat în Parcul Dendrologic Bazoș din apropierea Timișoarei și în grădina botanică din București.

Secția *Dascia* Kotschy.

Quercus brachyphylla Kotschy.

Arbore mic sau arbust. Lujeri dens-tomentoși, cenușii. Frunze mici sau mijlocii, 3,5...10 cm lungime, 3...7,5 cm lățime; foarte variabile ca formă, eliptice, ovate sau aproape orbiculare; vârful lat rotunjit; baza rotunjită, uneori cordată; marginea de fiecare parte cu (3) 5...7 lobi rotunjiți, mai rar ascuțiți, deseori suprapuși; în tinerețe cenușiu-tomentoase pe ambele fețe, deasupra devin curând glabre, dedesubt rămân tomentoase, cel puțin pe nervuri; tari și coriacee; pețoli de 10...25 m/m, tomentoși sau glabrescenți. Fructe sesile sau pe pedunculi de 1...4 cm lungime. Cupa mare, până la 15 m/m înălțime și 20 m/m diametru; solzii inferiori mai lați, ovat-lanceolați, gheboși, glabrescenți; cei superiori lanceolați, slab alipiți, albicios-tomentoși. Ghinda mare, ovată, retezată la vârf, până la 35 m/m lungime și 25 m/m diametru.

Cultivat în parcul Școlii Silvice din Timișoara, un singur exemplar. Apartine var. *brevifolia* (Kotschy) Schwarz, caracterizată prin frunze scurte, cu lobi lați, cei inferiori mai mult ori mai puțin perpendiculari pe nervura mediană și deseori suprapuși, cei superiori îndreptați înainte.

Originar din Grecia de Sud, Asia Mică și insulele învecinate.

Secția *Gallifera* Spach.

Quercus infectoria Olivier.

Arbore pitic sau arbust până la 3 m înălțime (în patrie). Lujeri la început cenușiu-tomentoși, mai târziu glabrescenți, bruni. Frunze deobicei persistente, dar numai până în primăvara următoare; foarte variabile ca formă, chiar pe același exemplar, dela ovate până la alungit-lanceolate, lungi de 2...8 cm, late de 1,2...4,5 cm; ascuțite sau rotunjite la vârf; cuneate, rotunjite sau emarginate la bază; marginea cu 6—8 dinți regulați

sau neregulat-lobată, sau rareori aproape întreagă; pețoli până la 16 m/m, uneori însă foarte scurți; culoarea verde, uneori albăstruiie, cel puțin pe dos; complet glabre dela început sau cu smocuri rari de peri pe partea superioară și tomentoase pe cea inferioară, apoi deseori glabrescente. Fructe solitare sesile sau câteva pe un peduncul comun, lung până la 5 cm. Cupe până la 12 m/m înălțime și 10 m/m diametru, cu solzi mici, ovat-lanceolați, strâns alipiți, ușor conveși, ascuțiți, cenușiu-tomentoși. Ghindă ovală sau ovoid-cilindrică, până la 35 m/m lungime și 14 m/m diametru.

Cultivat în parcul Școlii Silvice din Timișoara, un singur exemplar, o tufă de 1,1 m înălțime; a fructificat prima dată în 1948; în ierni grele frunzișul îngheață. Apartține subsp. *puberula* Schw. f. *pseudalpestris* Schw., originară din Asia Mică, insulele Arhipelagului Grecesc și împrejurimile Istambulului (aria speciei se întinde și în Grecia continentală).

Subgenul *Cerris* (Spach) Oerst.

Secția *Suber* Rehb.

Quercus Suber L.

Arbore înalt până peste 20 m (în patrie). Ritidom caracteristic, gros, producător de plută. Lujeri subțiri, cenușiu — sau albicios — tomentoși. Frunze persistente (2...3 ani), variabile ca formă, ovate, oblonge sau ovat-lanceolate, ascuțite la vârf, rotunjite sau ușor cordate la bază, lungi de 3...5 cm, late de 1,5...4 cm; marginea cu 5...7 dinți regulați de fiecare parte, terminați într'un mucron ușor înțepător; tari și coriacee; verzi închise și glabre deasupra (cel mult nervura principală păroasă), albe și dens-tomentoase dedesubt; pețoli de 6...18 m/m, tomentoși. Fructe până la 2...8 pe același peduncul, lung până la 4 cm. Cupe de 1...2,5 cm înălțime și 2...2,5 cm diametru; solzi cenușii, pubescenti, cei inferiori ovali și îngustați la vârf, cei superiori linear-lanceolați; pot fi scurți și alipiți sau din contra lungi și depărtați, chiar recurbați (ca la cer). Ghinda lungă de 2...4,5 cm, groasă de 1,4...1,8 cm; ovoidă, cilindrică sau elipsoidală; brună roșcată, lucitoare. Maturația anuală.

Pentru noi e mai interesantă subsp. *occidentalis* Gay, care se deosebește prin statura ceva mai mică, scoarța ceva mai subțire, frunzele persistente numai până în primăvara anului al doilea, cupa mare, cu solzii mai alipiți, și maturația bisanuală a fructului.

Subspecia tipică e originară din Vestul regiunii mediteraneene, începând din Istria și Tunisia până în Portugalia și Maroc. Subsp. *occidentalis* — de pe litoralul Atlanticului, din Franța, Portugalia și Maroc.

Ambele subspecii au fost introduse pe scară mare în culturi în U.R.S.S anume în Sudul Crimeii și Transcaucazia; după experiența de acolo subsp. *occidentalis* pare mai indicată pentru cultură (6).

Acest stejar prezintă o foarte mare importanță practică, fiind producătorul principal al plutei din comerț.

Faptul interesant pentru silvicultorii români este posibilitatea de a se cultiva această specie la noi în țară. O plantație bine reușită a existat în trecut la Moldova Nouă, jud. Caraș. Era situată pe panta sudică a ultimei creste de dealuri deasupra câmpiei dintre Moldova Veche și cea Nouă, la

punctul zis „Cracul Mesaroș”, în imediata vecinătate cu via mare a UDR-ului. Altitudinea în jur de 200 m.

Trebue notat, că există o mențiune scurtă asupra acestei plantații în literatură : Prof. I. Prodan, în a II-a ediție a „Florei” (1939), citează la pag. 232 din vol. I *Q. occidentalis* Gay „în Banat”.

În Muzeul Regional din Timișoara, se păstrează câteva rondele din stejar de plută dela Moldova Nouă. Au fost tăiate aproximativ în 1905 de către Prof. D. Linția, actualul conducător al secției de științe naturale a muzeului. În acel timp existau cca 100 stejari de plută, plantați împreună printre esențe spontane (gorun mai ales, ceva gărniță și cer). Atingeau aproximativ 6...10 m înălțime și peste 25 cm diametru terier (cu scoarța). Starea de vegetație era foarte frumoasă; iarna, pe zăpadă, erau foarte pitorești, datorită frunzișului persistent, verde închis.

Cea mai mare din rondele dela muzeu are 35 inele anuale și 16 cm diametru (fără scoarță); stratul de scoarță suberoasă la diverse rondele atinge 2,5...3 cm. Ar fi existat și rondele mai mari, dar s'au deteriorat.

Asupra provenienței plantației și anului precis de plantare nu s'au putut obține nici o informație. Toate datele de mai sus ne-au fost comunicate cu deosebita bunăvoință de către Prof. D. Linția, căruia îi aducem și pe această cale călduroase mulțumiri.

În anul 1942 autorul acestui articol a căutat să vadă, ce s'a ales din această plantație.

S'au mai găsit 15...20 exemplare arbustive, provenite din lăstarii buturugilor vechi; starea de vegetație proastă; lăstarii cei mai groși, de cca 10 cm diametru, sunt uscați și intrați în putrezire. Nu s'au putut stabili, în ce fel s'au distrus plantația#

Materialul cules confirmă, că este subsp. *occidentalis*.

* * *

Este interesant să se mai citeze și unele varietăți ale stejarelor exotice cultivate la noi.

Astfel „stejarul roșu”, larg răspândit în culturi, nu este *Q. borealis* Michx. tipic, ci var. *maxima* Sarg. Deosebirea principală între tip și varietate este mărimea ghindei și forma cupei: cupa la *Q. borealis* tipic e mai mult conică, mai adâncă, pe când la var. *maxima* cupa este plat-turțită, puțin adâncă; pe lângă aceasta, ghinda și cupa sunt mai mari la var. *maxima*. Figura alăturată arată lămurit deosebirea. Forma tipică pare să fie rară în culturi dela noi; a fost găsită de ex. pe Valea Seleștiuței, în apropiere de Sasca Montană, jud. Caraș, precum și în unele plantații din București.

În ce privește *Q. stellata* Wang., trebue menționat, că în Parcul Dendrologic Bazoș se cultivă atât tipic, cât și var. *anomala* Sarg. Această varietate se caracterizează prin frunze aproape întregi, slab și de obicei neregulat lobate; forma generală a frunzei este cu totul alta, decât a formei tipice (5); există, însă, și diferite forme de trecere.

Cu această ocazie trebue reluată și chestiunea hibridilor naturali de stejari dela noi. În ultimul timp problema folosirii formelor hibride în silvicultură ajunge să capete o importanță deosebită. Prin urmare, semnalarea

și studiul hibridilor naturali între speciile noastre forestiere sunt cât se poate binevenite. Astfel de hibridi pe de o parte pot furniza direct materialul pentru introducerea în culturi, iar pe de altă parte, cunoașterea lor poate da sugestii valoroase pentru realizarea artificială a combinațiilor hibride noi.

Dintre hibridii descriși în trecut merită mențiune *Quercus Bedői* Simk. & Fek. (= *Q. dacica* Borb., nec Simk.)¹⁾. Nu este discutat amănunțit în lucrarea citată, dar trecut în schemă, pare se ca problematic. A fost regăsit întâi de regretatul P. Cretzoiu, care îl identifică, ținând seama de sistematica modernă a stejarilor dela noi, drept *Q. polycarpa* Schur × *Q. pubescens* Willd. (4). El citează dela Șiria, reg. Arad. Desigur, trebuie să fi colectat material, dar n'a publicat vre-o descriere; nici nu se știe ce s'a întâmplat cu acest material. Astfel nu se poate deocamdată constata identitatea lui nici cu ce a descris L. Simkovics, nici cu ce a colectat autorul acestui articol, tot la Șiria, dar într'un alt punct: în apropierea cetății, pe coastele dealului, deasupra ultimelor vii. Hibridul crește aici în imediata vecinătate a speciilor paterne.

Caracterele nu corespund întocmai celor date de L. Simkovics. Ghinda este sesilă, pe când în figura lui L. Simkovics (15) e figurată ghinda lung pedunculată. Acest caracter însă n'are importanță, căci *Q. polycarpa* tipic poate avea fie ghinda sesilă, fie — mai rar — pedunculată (așa zisul *Q. Welandii* Heuff. al autorilor maghiari vechi). În ce privește solzii cupei, caracterul de maximă importanță la identificarea hibridilor de stejari, L. Simkovics nu pomeniște nimic despre ei, iar figura este prea grosolană (lucru surprinzător la acest autor, care în alte cazuri dă figuri foarte fine și tocmai solzilor cupei le acordă multă atenție).

Descrierea materialului (cules la 1.VIII.1944) este următoarea: Lujerii anuali acoperiți cu un tomentum cenușiu-albicios murdar, din peri fasciculați. Mugurii ovoizi, mici, cu solzii bruni-roșcați, cu puf mărunț, cenușiu. Frunzele mici, de (1,5) 4...7,4 cm lungime și (1,4) 2,5...4 cm lățime²⁾; lamina alungită — obovată sau eliptică; vârful lat rotunzit, uneori ușor știrbit; baza emarginată, mai rar rotunjită sau chiar mai multe ori mai puțin cuneată; marginea de fiecare parte cu 3, mai rar 4...5, lobi puțin adânci și lat rotunjiți, separați prin sinuri late; la unele frunze marginea e abia ondulată; lamina coriacee, verde închisă și ușor lucioasă deasupra, cu peri stelați rari (vizibili numai cu lupa); dedesubt verde-cenușie și dens-cati-felat-tomentoasă; nervurile proeminente, brunii-roșcate deschise: cele intercalare în număr mic; pețiolii de (5) 10...18 m/m lungime, cenușiu-tomentoși. Fructele (rămase nedesvoltate în urma secetei) îngrămădite câte 3...5 în vârful ramurilor, pe pedunculi groși și tomentoși, până la 7 m/m lungime, sau aproape sesile; solzii cupelor ceva mai desvoltate deși, alipiți, lat-ovați cu vârf alungit, brunii, acoperiți cu puf cenușiu des, cei inferiori evident gheboși.

¹⁾ Ar fi greu de zis, care din cele 2 numiri are prioritate; e preferabil să se folosească prima, a doua putând da naștere la confuzii.

²⁾ Mărirea frunzelor se poate atribui, în parte cel puțin, caracterului uscat al stațiunii și timpului secetos din vara respectivă: alți stejari, crescuți în apropiere, aveau și ei frunze mici.

Din combinația hibridă *Q. Frainetto* Ten. × *Q. Robur* L. au mai putut fi găsite 2 forme pe lângă *Q. Heuffelii* Simk., citat mai înainte (8). Prima este cea descrisă în trecut sub numele de *Q. Haynaldiana* Simk. Un exemplar a fost identificat în păd. Casa Verde, lângă Timișoara, de unde îl citează și L. Simkovics. Nu este lipsită de interes o descriere mai amplă a materialului colectat; o astfel de descriere încă nu s'a publicat în limba română.

Arbore cu scoarța tare, moștenită dela *Q. Robur* (în diagnoza originală este asemuită chiar cu cea de cer). Lujerii tineri (Mai-Iunie) verzi, cu lenticile rare, mai mult eliptice; spre vârf cu peri lungi și întrețesuți, albicioși, mai jos cu peri rari; toamna (Noembrie) — cenușii — roșcați deschiși, cu rămășițele negricioase ale perilor. Mugurii îngrămădiți spre vârf, latovoizi, bonți, cei terminali până la 7...8 m/m lungime; solzii brunii, cu peri lungi, mătăsoși, cenușii-albicioși, abundenți mai ales către vârf, din care cauză acesta capătă o culoare generală albicioasă. Frunzele mari, în general foarte asemănătoare cu cele de gărniță, anume cu var. *macrophyllus* (K. Koch) Schwz; lamina alungit-ovată; baza auriculată, mai rar atenuată; vârful mai mult ori mai puțin alungit, relativ îngust, uneori ușor știrbit; marginea de fiecare parte cu 6...9 lobi înguști, rotunjiți sau acutișculi, destul de lungi, deseori lobulați; pețiolii de 2...3 m/m; în tinerețe pețiolii și nervurile pe dos îndesuit-tomentoase; spațiul dintre nervuri pe dos verde-cenușiu și dispers păros (perii stelați); fața verde — închisă cu peri rari, foarte mărunți; toamna aproape de tot glabre pe față, încă destul de păroase pe dos. Fructele colectate sunt incomplet desvoltate; pedunculii robuști, slab pufoși, până la 15...20 m/m lungime; pe un peduncul un singur fruct, dar pe lângă el mai pot fi 1...3, rămase cu totul nedesvoltate; cupele semi-ovoide, până la 13 m/m diametru și 11 m/m înălțime, cu marginile ușor îndoite înăuntru; solzii înghesuiți, mărunț-albicios-pufoși, cei de jos mai mult triunghiulari, cei de sus lanceolați; vârfurile solzilor rotunjite și ușor îndepărtate; până în August — Septembrie solzii sunt rotundt bicolori, galben-verzui, cu vârful bruniu-roșcat, mai târziu cenușii-gălbui peste tot. Ghinda retezată la vârf, galbenă-brunie deschisă.

Caracterele de mai sus nu corespund întocmai diagnozei originale; mai ales lungimea pedunculilor este mai mare. Totuși diferența este destul de neînsemnată, ca să-l putem încadra în hibridul lui L. Simkovics.

Alt hibrid între aceleași specii, recent găsit, reprezintă ceva cu totul nou. Provine precis din *Q. Frainetto* Ten. var. *minor* Ten. Exemplarul respectiv este un arbore izolat, pe câmp în apropierea com. Murani, jud. Timiș Torontal. Hărțile vechi arată în acel loc o pădure, din care au rămas acum arbori izolați, împrăștiați pe câmp. Materialul, care servește pentru descriere, a fost colectat la 13.XI.1948.

Ritidomul tare, ca la *Q. Robur*, dar nu prea gros. Lujerii anuali robuști, cenușii-gălbui murdari, cu peri rari; lenticile numeroase, dar mici și puțin evidente, în majoritate circulare, unele eliptice. Mugurii mari (cei terminali până la 8 m/m), îngrămădiți spre vârful lujerului, alungit-ovoizi, obtuși, gălbui-cenușii, cu puf mărunț, destul de abundent. Pețiolii frunzelor lungi până la 8...9 m/m, glabri, galbeni. Lamina până la 14 cm lungime, alungit-ovată; vârful lat rotunjit, uneori ușor știrbit; baza pronunțat

cordată sau chiar auriculată, deseori asimetrică; marginea de fiecare parte cu 8...9 lobi, înguști, rotunjiți, regulați, diminuându-se către vârf; lobul cel mai mare e al 5...6-lea dela bază; la fiecare frunză 1...2 lobi pot prezenta lobuli, de abia marcați; sinurile puțin adânci, ascuțite, de obicei înguste; nervurile intercalare în număr mic; consistența coriacee; culoarea laminei verde — închisă pe față, verde pală pe dos, cu nervurile gălbui; peri stelați rari pe față, ceva mai abundenți pe dos, mai ales pe nervuri. Fructele par incomplet dezvoltate. Pedunculii robuști, până la 34 m/m lungime, tomentosi, cu 1...3 fructe. Cupele semi-ovoide, până la 16 m/m diametru și 12 m/m înălțime. Solzii foarte înghesuiți, cei inferiori mai mult triunghiulari, cu vârful de obicei brusc-îngustat și alungit, rotunjit; cei superiori lanceolați, la vârf rotunjiți; vârfurile tuturor solzilor mai mult ori mai puțin îndepărtate; sunt acoperiți cu un puf cenușiu-gălbui închis și murdar, destul de des. Ghindele până la 20 m/m lungime, ovoide, cu vârf retezat gălbui-brunii deschise.

Aspectul general și culoarea frunzelor se aseamănă mult cu ale unui exemplar de *Q. Frainetto* var. *minor*, găsit în apropiere.

Acest exemplar nu corespunde nici unui hibrid între gârniță și stejar pedunculat, descris până acum. După L. Simkovics, *Q. Heuffelii* poate avea frunzele întrucâtva asemănătoare. Dar la acesta din urmă autorul articolului de față socotește determinant aspectul scoarței, la fel cu a gârniței (8). De fapt, L. Simkovics nu menționează acest caracter; dar, odată ce speciile paterne sunt atât de deosebite în această privință, este normal să ținem seama de scoarță și în deosebirea formelor hibride.

Acest exemplar ne dovedește, că în combinația hibridă *Q. Frainetto* Ten. × *Q. Robur* L. apar mai multe forme, destul de deosebite între ele; se formează, deci o adevărată „serie hibridogenă”. Este inutil a se desemna fiecare din aceste forme cu un nume științific aparte; pentru desemnarea seriei întregi este indicat să se păstreze numele de *Q. Haynaldiana* Simk., ca cel mai vechi.

B I B L I O G R A F I E

1. *Ascherson P. & Graebner P.* Synopsis der Mitteleuropäischen Flora. Leipzig. 1908—13.
2. *Borbas V.* A Magyar Nagy-Alföld Tölgyei. Erdeszeti Lapok, vol. XXVI. Budapest. 1887.
3. *Camus. A.* Les Chênes. Paris 1934.
4. *Cretzoiu P.* Chestiunea locurilor clasice ale hibrizilor de stejar din Transilvania. Buletinul Comisiunii Monumentelor Naturii. N. 1—4/1944.
5. *Georgescu C. & Morariu I.* Monografia stejarilor din România „Studii”. N. 2/1948.
6. *Komarov V.* Flora URSS Moscova-Leningrad. 1936.
7. *Kotschy T.* Die Eichen Europas und des Orients. Wien-Olmuz. 1862.
8. *Pașcovschi S.* Noutăți dendrologice din Banat și Crișana. „Analele Institutului de Cercetări Forestiere”, vol. IX₁. 1945.
9. *Prodan I.* Flora pentru determinarea și descrierea plantelor ce cresc în România. Cluj, 1939.
10. *Rehder A.* Manual of Cultivated Trees and Shrubs. New-York. 1934.
11. *Sargent C. S.* Manual of the Trees of North America. Boston and New-York. 1933.
12. *Schenck C. A.* Fremdländische Wald—und Parkbäume. Berlin. 1939.

13. Schwarz O. Monographie der Eichen Europas und Mittelmeergebietes. Dahlem-Berlin, 1936—37.
14. Simkovics L. (alias Simonaki). Quercus Haynaldiana n. sp. „Magy. Növ. Lapok”, vol. VII, Cluj, 1883.
15. Simkovics L. Quercus et Querceta Hungariae. Budapest, 1890.
16. Simkovics L. Flora Comitatus et Urbis Arad, 1893.

Резюме

ДОПОЛНЕНИЕ К МОНОГРАФИИ ДУБОВ РНР

Автор дополняет недавно вышедшую монографию дико-растущих и разводных в РНР дубов, написанную проф. К. Джорджеску и Ю. Морариу. Он отмечает следующие виды и разновидности, разводимые в парках, но до сих пор не зарегистрированные: *Q. Phellos* L., *Q. bicolor* Willd., *Q. brachyphylla* Kotschy, *Q. infectoria* Olivier, *Q. Suber* L., *Q. borealis* Michx. var. *maxima* Sarg., *Q. stellata* Wang. var. *anomala* Sarg.

В особенности подчеркивается возможность разведения *Q. Suber* в РНР.

Дальше автор занимается помесьюми дико-растущих дубов, указывая, что ему удалось вновь найти две из раньше описанных, но очень редких: *Q. Bedöi* Simk & Fek. (*Q. polycarpa* Schur x *Q. pubescens* Willd.) и *Q. Haynaldiana* Simk. (*Q. Frainetto* Ten. x *Q. Robur* L.); вторая из них была найдена в двух различных формах, одна из которых не была до сих пор описана.

Résumé

COMPLETEMENTS A LA MONOGRAPHIE DES CHENES DE LA R. P. R.

L'auteur complète la monographie des chênes spontanés et cultivés en R.P.R., récemment parue et due aux professeurs C. Georgescu et I. Morariu. Il énumère les suivantes espèces et variétés, qui n'étaient pas citées jusqu'au présent: *Q. Phellos* L., *Q. bicolor* Willd., *Q. brachyphylla* Kotschy, *Q. infectoria* Olivier, *Q. Suber* L., *Q. borealis* Michx. var. *maxim.* Sarg., *Q. stellata* Wang. var. *anomala* Sarg. La possibilité de cultiver le *Q. Suber* en R.P.R. est spécialement soulignée. L'auteur s'occupe ensuite des hybrides des chênes spontanés, montrant qu'il a trouvé récemment les deux hybrides *Q. Bedöi* Simk. & Fek. (*Q. polycarpa* Schur x *Q. pubescens* Willd.) et *Q. Haynaldiana* Simk. (*Q. Frainetto* Ten. x *Q. Robur* L.); ce dernier a été retrouvé aussi bien sous la forme déjà connue, que sous une forme nouvelle.

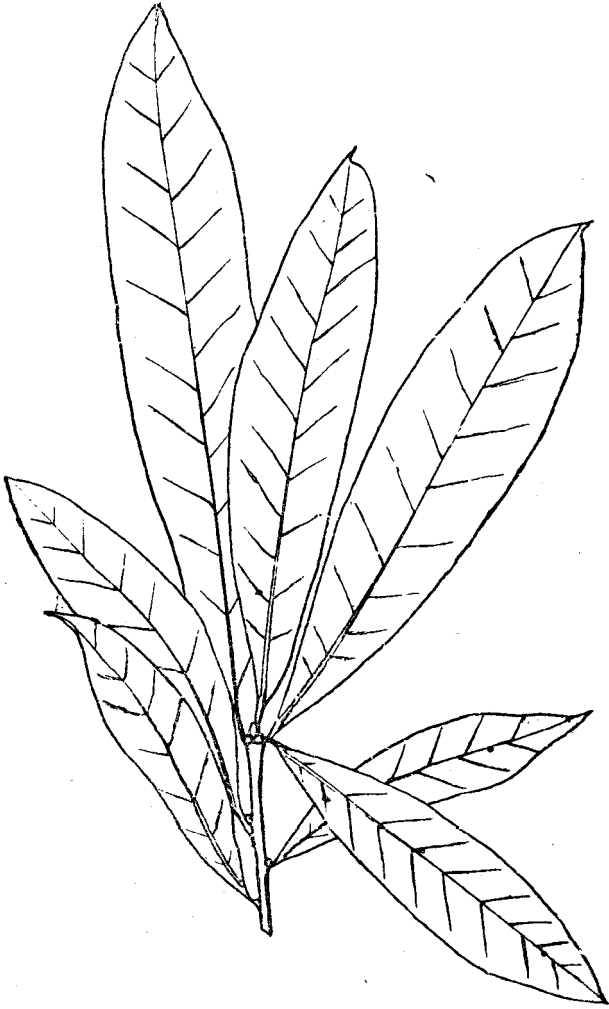

Fig. 1 — *Quercus Phellos* L. Parcoul Neudorf.

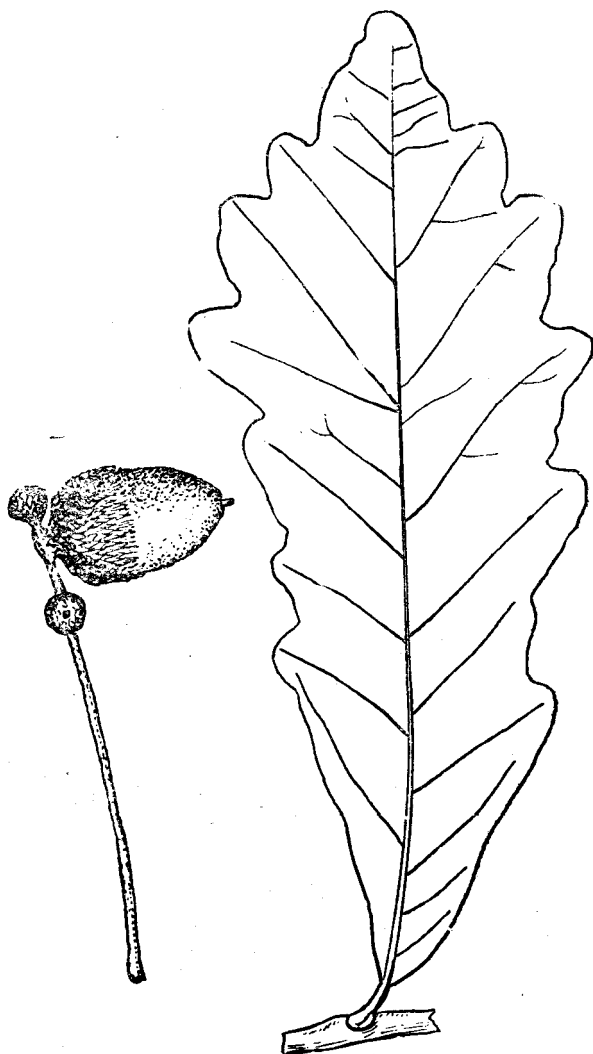

Fig. 2 — *Quercus bicolor* Willd.; frunza — Parcul Bazoș; fructul — Grădina Botanică București.

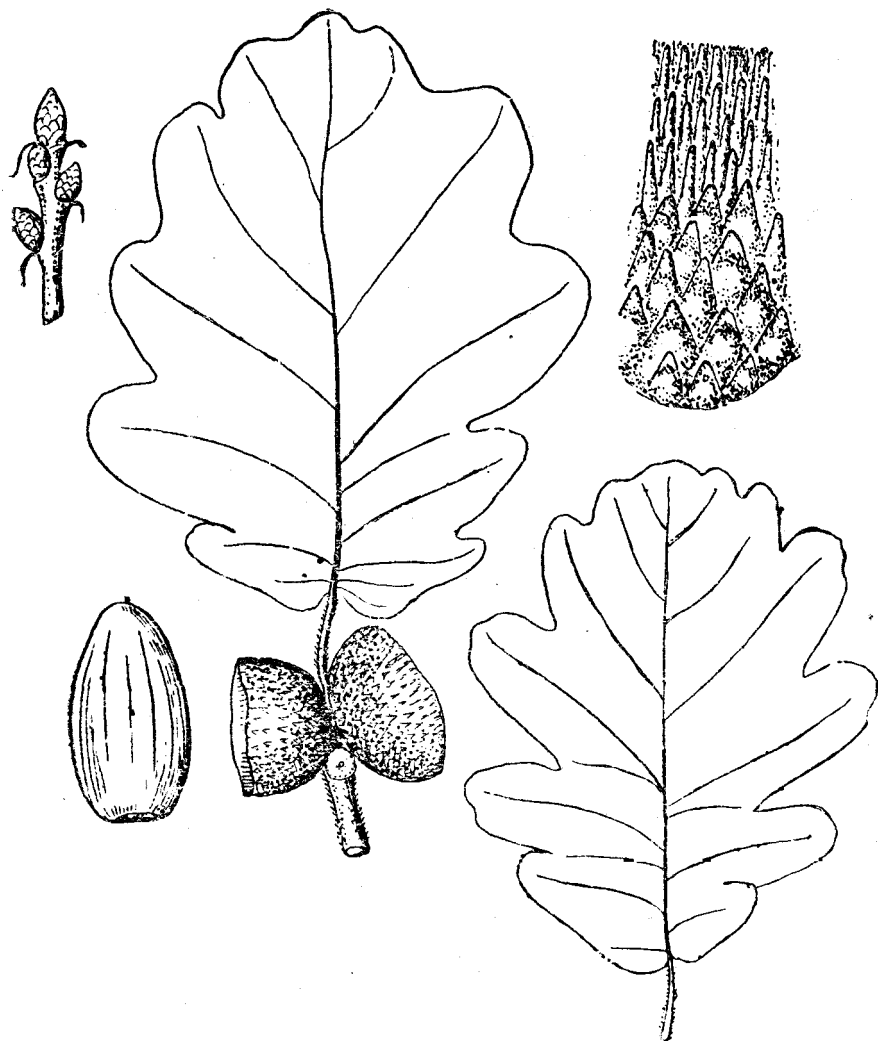

Fig. 3 — *Quercus brachyphylla* Kotschy var. *brevifolia* (Kotschy) Schw.
Parcul Școlii silvice, Timișoara.

Fig. 4. — *Quercus infectoria* Olivier ; Parcul Școlii silvice, Timișoara.

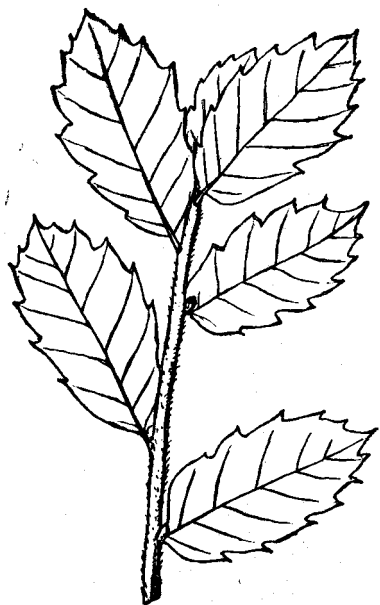

Fig. 5 — *Quercus Suber* L. var. *occidentalis* Gay — Moldova Nouă.

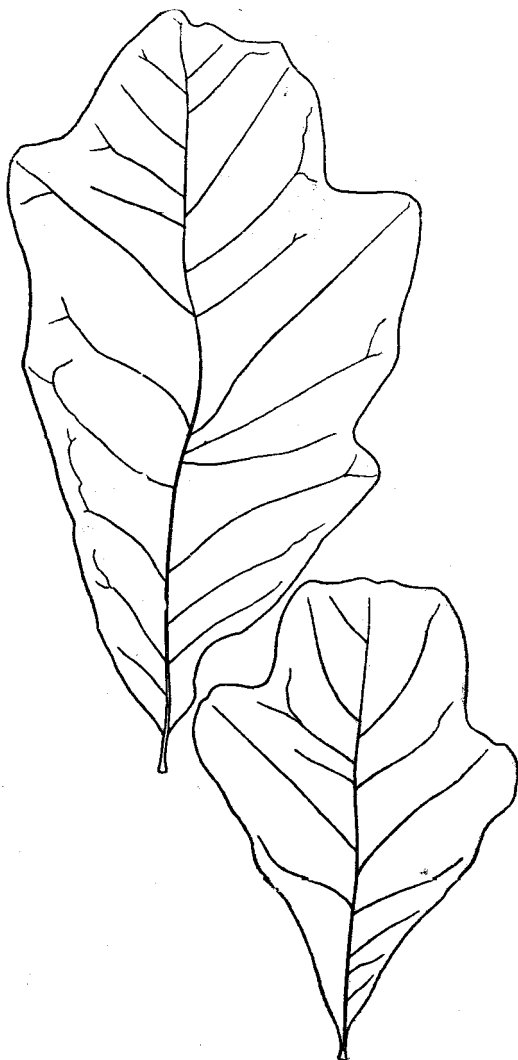

Fig. 7 — *Quercus stellata* Wang. var. *anomala* Sarg; Parcul Bazoș.

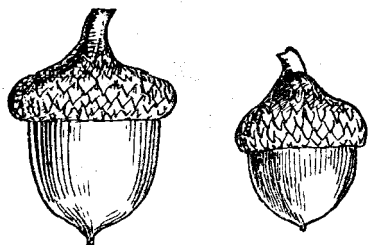

Fig. 6 — Ghinda de *Quercus borealis* Michx. — forma tipică (stânga) și var. *maxima* Sarg. (dreapta).

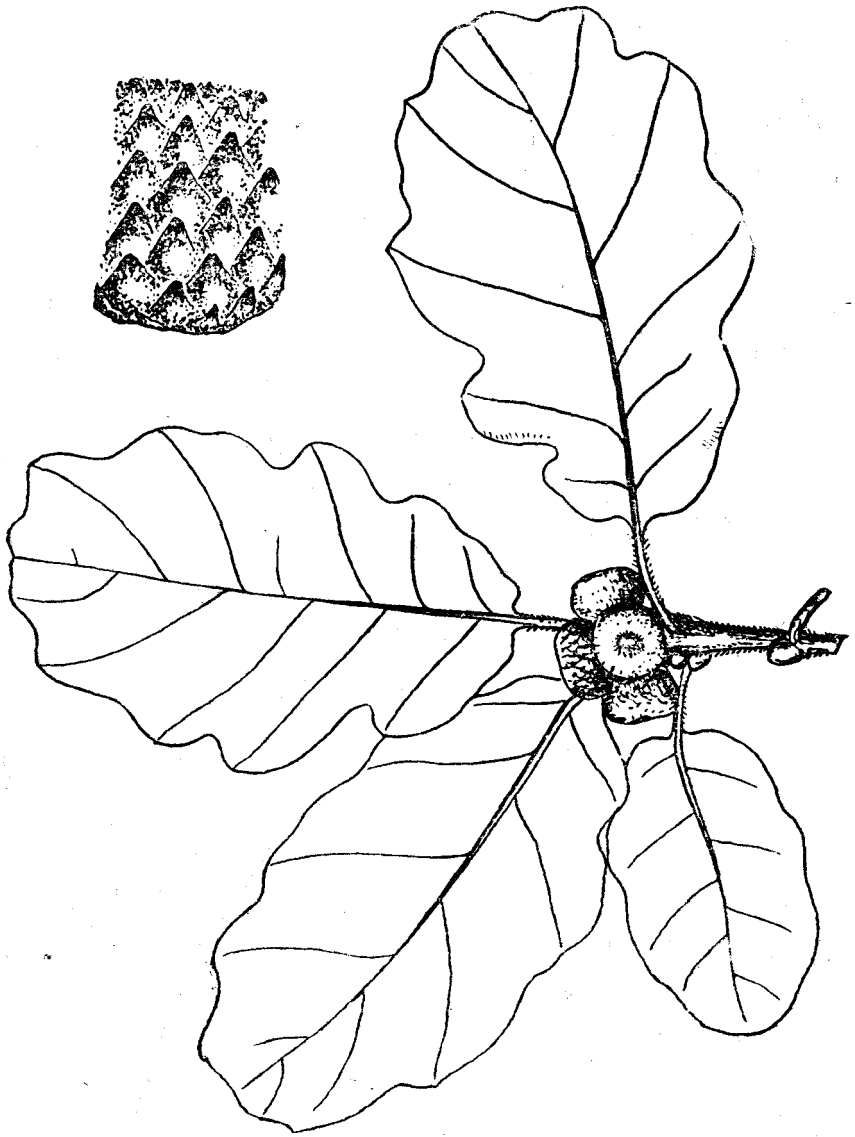

Fig. 8 - × *Quercus Bedöi* Simk & Fek (= *polycarpa* Schur. × *pubescens* Willd); Şiria, Arad.

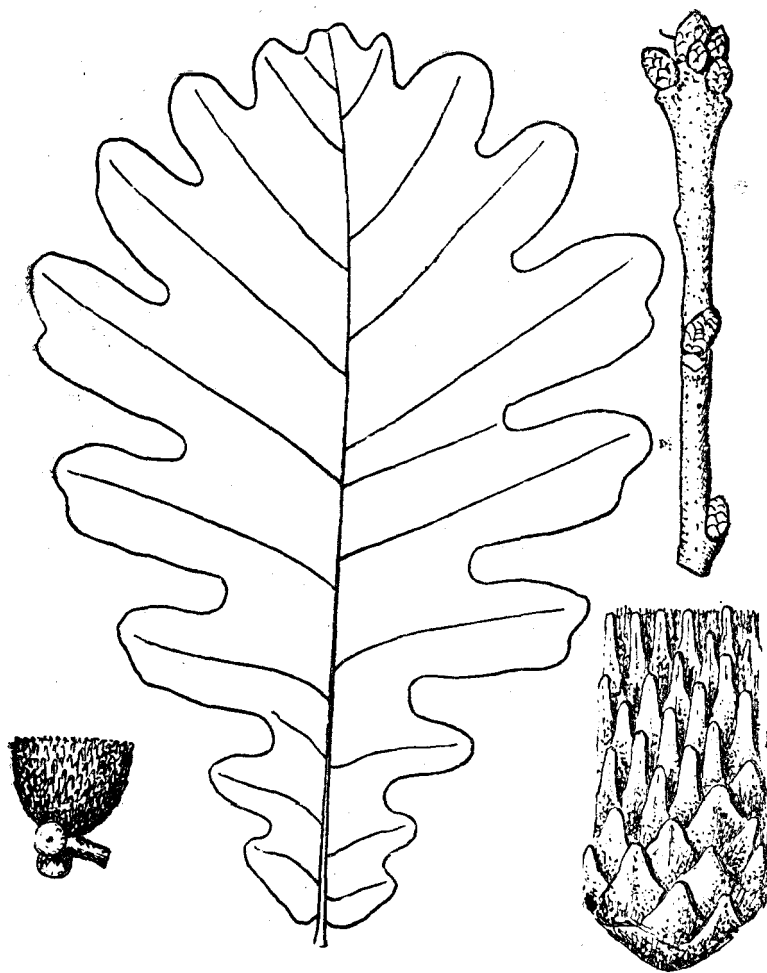

Fig. 9 — × *Quercus Haynaldiana* Simk. (Frainetto Ten. ×
Robur L.); Timișoara

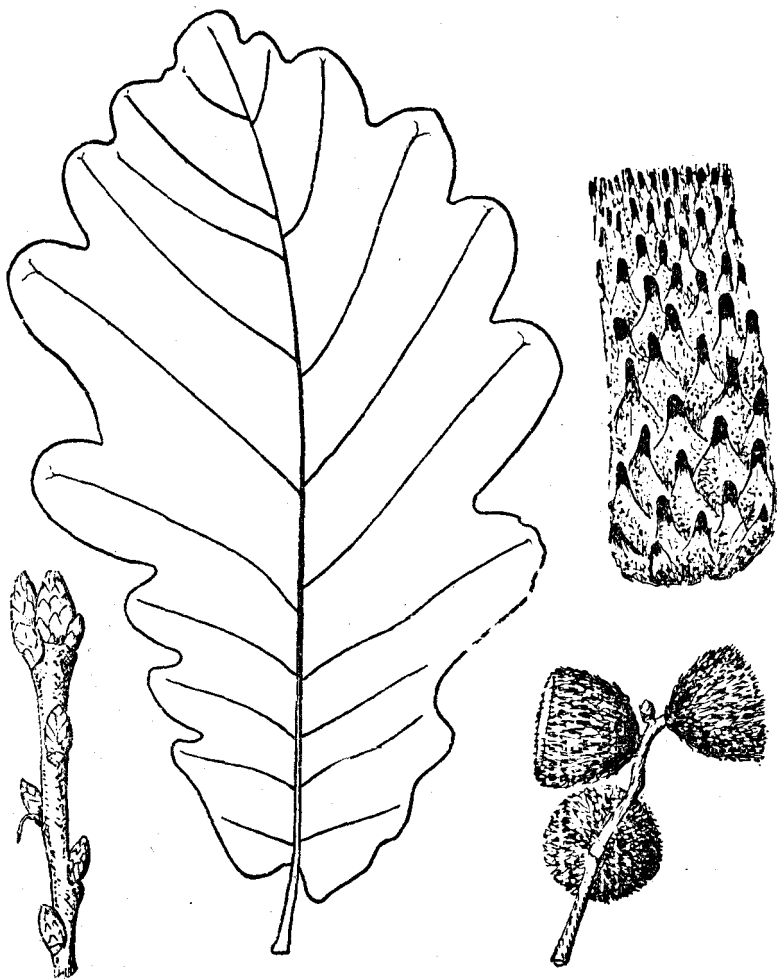

Fig. 10. — × *Quercus Haynaldiana* Simk. (Frainetto Ten. ×
Robur L.). — Murani